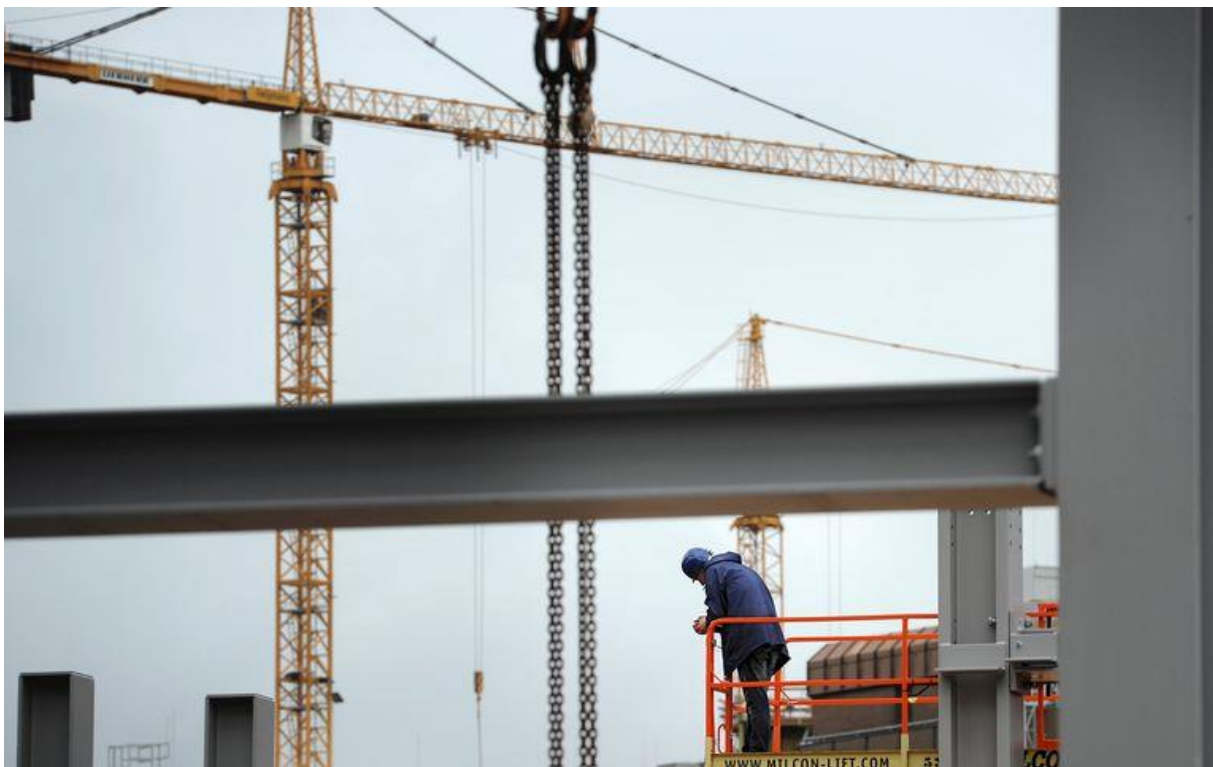

de Volkskrant

Werkgevers en vakbonden slaan handen ineen: basisregeling voor werknemer zonder pensioen

Veel meer werknemers moeten voor hun pensioen gaan sparen. Dit kan door de introductie van een simpele pensioenregeling die kleine bedrijven kunnen gebruiken. Daarmee moeten binnen vijf jaar zo'n 450 duizend werknemers pensioen opbouwen.

[Gijs Herderschee](#) 17 oktober 2022, 17:16

1,7 miljoen werkenden bouwden in 2020 geen pensioen op. Beeld Marcel van den Bergh

Ook moet de overheid de aanwezigheid van een pensioenregeling meewegen bij het gunnen van opdrachten aan bedrijven. Bedrijven met een regeling moeten de voorkeur krijgen. In een ultieme poging de pensioenhervorming te redden, stellen vakbeweging en werkgevers dit voor aan het kabinet en de Tweede Kamer. Het toenemende aantal werkenden dat geen pensioen opbouwt, speelt een cruciale rol bij de behandeling van de pensioenhervorming door de Tweede Kamer. Zo'n 1,7 miljoen werkenden, een kwart van het totaal, bouwden in 2020 geen pensioen op, rapporteerde De Nederlandsche Bank. De helft is zelfstandige, de andere helft werknemer in loondienst.

De PvdA en GroenLinks steunen net als de coalitie weliswaar de pensioenhervorming op hoofdlijnen, maar maken dat afhankelijk van maatregelen om de zogenoemde 'witte vlek', werkenden zonder pensioenopbouw, te verkleinen. Wie geen pensioen opbouwt is na

pensionering in principe aangewezen op de AOW – tenzij er zelf is gespaard voor de oude dag. De twee partijen vrezen in de toekomst massale armoede onder ouderen omdat veel werkenden die nu geen pensioen opbouwen, ook individueel niets regelen.

Minister Carola Schouten (CU) die verantwoordelijk is voor pensioenen en de pensioenhervorming verdedigt, heeft vakbeweging en werkgevers om extra maatregelen gevraagd om de witte vlek te beperken. Vakbeweging en werkgevers komen nu met een concrete doelstelling. Zij willen het aantal werknemers in loondienst dat geen pensioen opbouwt de komende jaren halveren. Dat betekent volgens hen dat zo'n 450 duizend werknemers extra voor hun pensioen gaan sparen.

Pensioenregeling moet meetellen bij aanbesteding

Zij denken dat te bereiken door de introductie van een simpel basispensioen. 'Om het voor kleine en startende werkgevers eenvoudiger te maken om tot een pensioenregeling te komen, wordt een basispensioenproduct ('instapregeling') ontwikkeld', schrijven de sociale partners. Dat moet daarna uitgroeien tot een volwaardige regeling. Veel kleine en startende bedrijven hebben geen pensioenregeling omdat het opzetten daarvan als duur en ingewikkeld wordt gezien.

Daarnaast pleiten zij voor het meewegen van het al of niet hebben van een pensioenregeling bij aanbesteding door de overheid. Bij aanbesteding kunnen bedrijven met offertes meedingen naar opdrachten. Daarbij wegen ook andere aspecten mee zoals maatschappelijk verantwoord ondernemen. De sociale partners schrijven nu: 'Geconstateerd is dat het al dan niet hebben van een pensioenregeling geen rol speelt in aanbestedingsprocedures. De Stichting van de Arbeid (het overleg van vakbeweging en werkgevers, *red.*) vraagt de overheid dit zo spoedig mogelijk alsnog te realiseren.'

Daarnaast pleiten zij voor een plicht voor werkgevers om hun mensen erop te wijzen dat er geen pensioenregeling is. Dat zou mensen ervan bewust moeten maken dat zij zelf iets moeten regelen. Of zij kunnen van de weeromstuit alsnog een pensioenregeling van hun werkgever eisen. Schouten wil deze plicht om werknemers periodiek te informeren in de wet opnemen.

Werknemers moeten ook vanaf hun 18de pensioen gaan opbouwen. Nu is de startleeftijd volgens de wet 21 jaar. Mogelijk wordt ook de drempel voor pensioensparen voor uitzendkrachten verlaagd. Nu begint het pensioensparen na enkele weken werken als uitzendkracht, de zogenoemde wachttijd. De sociale partners stellen nu voor dat uitzendkrachten die acht weken hebben gewerkt met terugwerkende kracht vanaf de eerste dag pensioen opbouwen. Wel maken werkgevers een voorbehoud. Zij willen eerst de zegen van de uitzendlobby voor zij hiermee akkoord gaan.

De sociale partners stellen ook voor dat werknemers die uit loondienst gaan en als zelfstandige verder gaan, langer bij het pensioenfonds kunnen doorsparen voor hun oude dag. Nu kan dat maximaal tien jaar. Zo doorsparen is overigens een dure grap omdat de zelfstandige dan de volledige premie, zowel het werkgeversdeel als het werknemersdeel, moet opfoesten. Werknemers betalen meestal maar eenderde van de pensioenpremie. Schouten heeft zelf ook al voorgesteld dat zelfstandigen zich makkelijker bij een pensioenfonds moeten kunnen aansluiten. Zij kunnen dan wat haar betreft een flexibele premie afdragen.

Het is maar de vraag of de voorstellen van vakbeweging en werkgevers de handen op elkaar krijgen bij PvdA en GroenLinks. Zij willen een harde doelstelling afspreken om de witte vlek te beperken én in de wet maatregelen vastleggen voor het geval die doelstelling niet gehaald wordt. Het kabinet heeft de twee oppositiepartijen wel nodig voor een meerderheid in de Eerste Kamer.